

การประเมินหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5
evaluation Course provided of Kordotor at Training Center
of Provincial Police Region 5.

พันตำรวจโทสมัญติ คำपालะ*

Pol.Lt.Col. Sombat Kampala

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเมินผลการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. และเพื่อศึกษาข้อมูลแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP (CIPP Model) เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. ประกอบด้วย 1) บริบท (Context) ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร และด้านเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร 2) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ด้านคุณลักษณะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และด้านอาคารสถานที่ 3) กระบวนการ (Process) ได้แก่ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล และด้านการบริหารหลักสูตร และ 4) ผลผลิต (Product) ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

คำสำคัญ: หลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5

Abstract

The objectives of this study were to evaluate the curriculum of Kordotor, name of Course and study the guidelines to improve the conduct of Kordotor. Course provided at Training Center of Provincial Police Region 5. CIPP model was used as an evaluation frame. The collected data were analyzed the data according to the instructors, and trainees' opinions consisting of 1) context: course objectives, curriculum structure and content 2) input: instructors and trainees' characteristics, equipment and teaching materials, and buildings and facilities 3) process: teaching and learning process, assessment and evaluation, and curriculum management 4) product: efficiency of the trainees.

The result of the study indicated that the appropriate of the curriculum is at a high level with the means of 4.10. Overall, the factor with the highest mean is the product with the means of 4.19 followed by the context at the means of 4.12, and the process factor with the means of 4.08, respectively.

---

* ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 จังหวัดลำปาง

For the appropriate of the curriculum issue, the study found that the course's objectives are at the highest level with the means of 4.33 followed by the instructors' characteristics at the highest level with the means of 4.24 and efficiency of the trainees at a high level with the means of 4.19, respectively.

Key words: Course provided of Kordotor, Training Center of Provincial Police Region 5.

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หลักสูตรซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา ควรต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องคิดถึงวิธีที่จะพิจารณาตัดสินหลักสูตร หรือประสบการณ์ที่จัดขึ้นนั้นถูกต้องตามหลักการมากน้อยเพียงใด ถ้าต้องการความเป็นเลิศหรือคุณภาพที่ยอดเยี่ยมของการศึกษาย่อมจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ พิจารณา วิเคราะห์ขั้นตอนต่างๆ ของการจัดประสบการณ์ว่ามีผลดีที่ที่ต้องการ หรือมีข้อบกพร่องตรงไหนบ้างที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้บรรลุเป้าหมายได้ดีที่สุด

หลักสูตรการศึกษามุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ สาระหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคมแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม โดยสถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่มีความสำคัญต่อสังคมและประเทศชาติเพราะเป็นแหล่งวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงในสาขาต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ มีภารกิจที่สำคัญ คือ การจัดการเรียนการสอน การศึกษา เพื่อหานวัตกรรมสร้างสรรค์องค์ความรู้ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม¹ อีกทั้ง สถาบันการศึกษาจะต้องพัฒนา และบริหารหลักสูตรให้มีความทันสมัยยืดหยุ่น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคการสอน และอุปกรณ์การสอนที่หลากหลาย มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง มีการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินในการพัฒนาผู้เรียน

การสร้างหลักสูตรที่ดี ได้ประสิทธิภาพ ต้องตระหนักถึงความสำคัญและคุณภาพของหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญ การจะพิจารณาว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นมีคุณภาพและสอดคล้องกับนโยบายต่างๆ เพียงใด การประเมินหลักสูตรจึงมีความสำคัญที่จะพิจารณา เปรียบเทียบ และตัดสิน เกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ในระบบหลักสูตรว่าสอดคล้องกับมาตรฐาน ความมุ่งหวัง และการปฏิบัติจริงเพียงใด มีความเหมาะสม ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพียงใด เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีและมีความเหมาะสมในทุกๆ ด้านต่อไป²

การประเมินหลักสูตรมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคม หลักสูตรจึงควรมีการปรับปรุงอยู่อย่างต่อเนื่อง เพราะ

---

¹ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, บัญญัติปฏิรูปการศึกษา แนวทางสู่การปฏิบัติ. (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, 2545), หน้า 14-16.

² สงัด อูรทรานันท์, พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. (กรุงเทพมหานคร: วังเดือนการพิมพ์, 2528), หน้า 19.

หลักสูตรที่ดีควรตอบสนองต่อสังคม หลักสูตรที่สร้างขึ้นในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่ง ย่อมมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในชวงเวลานั้น เมื่อเวลาผ่านไปสภาพทางสังคมเปลี่ยนไปอาจจะทำให้หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม กิจกรรมและประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียน อาจจะไม่เหมาะสมเพียงพอในช่วงระยะเวลาหนึ่งหรืออีกสถานการณ์หนึ่ง³

สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีนโยบายให้กองบัญชาการศึกษาร่วมกับหน่วยที่เกี่ยวข้องกำหนดหลักสูตร เพื่อใช้ฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศตบตำรวจ อายุ 53 ปีขึ้นไปที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่งและเลื่อนยศแบบเลื่อนไหลเป็นชั้นสัญญาบัตรถึงยศร้อยตำรวจเอก (กตต.) ในตำแหน่งเดิม ซึ่งได้ปรับให้เป็นตำแหน่งควบ (ผู้บังคับหมู่-รองสารวัตร) ในหน่วยงานเดิม ประกอบกับได้นำนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและผลการประเมินการฝึกอบรมในรุ่นที่ผ่านมาเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและความต้องการของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนากำลังพลตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติการฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ เป็นการพัฒนาต่อยอดความรู้และทักษะในสายงานเดิมที่ข้าราชการตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรมได้ปฏิบัติอยู่ในหน่วย อันจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์ 1) เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ กระบวนการคิดและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเหมาะสมเฉพาะสายต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร 2) เพื่อพัฒนาผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีคุณลักษณะ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นข้าราชการตำรวจสัญญาบัตรที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความสำนึกในหน้าที่และค่านิยมที่พึงประสงค์ อันจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา และ 3) เพื่อเสริมสร้างสุขภาพกายและจิตใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวมทั้งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ตระหนักถึงการดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจของตนเอง คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าวต้องเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศตบตำรวจ อายุ 53 ปีขึ้นไป และเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจด้วย เหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาและประเมินการใช้หลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศตบตำรวจ อายุ 53 ปีขึ้นไปเพื่อเลื่อนตำแหน่งและเลื่อนยศแบบเลื่อนไหลเป็นชั้นสัญญาบัตรถึงยศร้อยตำรวจเอก พ.ศ. 2557 ของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ในการใช้รูปแบบการศึกษาและการประเมินแบบผสมผสาน คือ บริบท (Context) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) เพื่อศึกษาว่าหลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศตบตำรวจ อายุ 53 ปีขึ้นไปเพื่อเลื่อนตำแหน่งและเลื่อนยศแบบเลื่อนไหลเป็นชั้นสัญญาบัตรถึงยศร้อยตำรวจเอก พ.ศ. 2557 นั้น ประสบผลสำเร็จหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้การใช้หลักสูตรดังกล่าวยังไม่มีการประเมินผล ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาและประเมินหลักสูตรดังกล่าวเพื่อประโยชน์ต่อศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 เป็นข้อมูลแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

³ สุนีย์ ภูพันธ์, แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. (เชียงใหม่: The Knowledge Center, 2546),

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประเมินผลการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5
2. เพื่อศึกษาข้อมูลแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ได้ข้อมูลที่แสดงถึงคุณภาพในด้านต่าง ๆ ของหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5
2. ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5

วิธีการศึกษา

การศึกษาการประเมินผลหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเมินผลการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. และเพื่อศึกษาข้อมูลแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP (CIPP Model) เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. ประกอบด้วย 1) บริบท 2) ปัจจัยเบื้องต้น 3) กระบวนการ 4) ผลผลิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 จำนวน 12 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศตบตำรวจ อายุ 53 ปีขึ้นไปเพื่อเลื่อนตำแหน่งและเลื่อนยศแบบเลื่อนไหลเป็นชั้นสัญญาบัตรถึงยศร้อยตำรวจเอก พ.ศ. 2557 ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 จำนวน 351 คน รวมทั้งสิ้น 363 คน

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากร ผู้วิจัยใช้กลุ่มงานอาจารย์ 12 คน ที่ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับรายงานวิจัยนี้ และผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศตบตำรวจ อายุ 53 ปีขึ้นไป เพื่อเลื่อนตำแหน่งและเลื่อนยศแบบเลื่อนไหลเป็นชั้นสัญญาบัตรถึงยศร้อยตำรวจเอก พ.ศ. 2557 ที่มีจำนวนรวม 351 คน ใช้วิธีคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยสูตรของทาโรยามาเน (TARO YAMANE) ดังนี้

อาจารย์/ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อาจารย์	12	12
ห้องเรียนที่ 1	176	94
ห้องเรียนที่ 2	175	93
รวม	363	199

ได้กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ จำนวน 12 คน และผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 187 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 199 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อาจารย์ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตัว

แปรตาม ได้แก่ รูปแบบการประเมิน CIPP (CIPP Model) เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. ประกอบด้วย 1) บริบท 2) ปัจจัยเบื้องต้น 3) กระบวนการ 4) ผลผลิต

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาริเริ่มนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 โดยใช้แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 โดยแบ่งออกเป็น 1) บริบท 2) ปัจจัยเบื้องต้น 3) กระบวนการ และ 4) ผลผลิต

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบได้เสนอข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในแต่ละด้าน และข้อเสนอแนะอื่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินมาทำการวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนโดยใช้วิธีทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ประกอบด้วย 1) บริบท 2) ปัจจัยเบื้องต้น 3) กระบวนการ และ 4) ผลผลิต ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ประกอบด้วย 1) บริบท 2) ปัจจัยเบื้องต้น 3) กระบวนการ และ 4) ผลผลิต ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดผู้วิจัยจะใช้วิธีการวิเคราะห์บรรยายเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ (Percentage)
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean)
3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)

ผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการศึกษาคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้หลักสูตร กตต. ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นอาจารย์ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 และผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในหลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศตบตำรวจ อายุ 53 ปีขึ้นไปเพื่อเลื่อนตำแหน่งและเลื่อนยศแบบเลื่อนไหลเป็นชั้นสัญญาบัตรถึงยศร้อยตำรวจเอก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ด้วยการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. เป็นสายงานที่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ ส่วนใหญ่อยู่ในสายงานป้องกันและปราบปราม เป็นตำรวจชั้นประทวนยศนายตบที่เป็นผู้ชาย ส่วนอาจารย์ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 มีจำนวนเพศชาย และเพศหญิงในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ระดับการศึกษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. ส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี มาจากการรับนักเรียนตำรวจในอดีตรับผู้ที่จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า ผู้เข้ารับฝึกอบรมส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ส่วนอาจารย์ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาโท และจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 31 -35 ปี เป็นส่วนใหญ่เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีอายุ 53 ปีขึ้นไป และการรับสมัครบุคคลภายนอกมาเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศพลตำรวจในสมัยนั้น จำกัดเรื่องอายุในการเข้าเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนยศพลตำรวจ จึงทำให้อายุราชการในการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31 – 35 ปี

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร กตต. ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุด คือ ผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และความสามารถในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีสุขภาพกายและจิตใจแข็งแรงเพิ่มขึ้น มีความรู้ ความสามารถ และกระบวนทัศน์ในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น มีความสำนึกในหน้าที่และค่านิยมที่พึงประสงค์ อันจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา มีคุณลักษณะ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นข้าราชการตำรวจสัญญาบัตร และมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ เพิ่มขึ้นในอาชีพ รองลงมาคือ บริบท ความคาดหวังที่ตั้งไว้หรือแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม และมีความชัดเจนเข้าใจง่าย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมให้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ กระบวนทัศน์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีจรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความสำนึกในหน้าที่และค่านิยมที่พึงประสงค์ อันจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา ส่งเสริมผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีคุณลักษณะ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นข้าราชการตำรวจสัญญาบัตร เสริมสร้างสุขภาพกายและจิตใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีจำนวนชั่วโมงที่ทำการเรียนการสอน ในแต่ภาควิชามีความเหมาะสมเพียงใด และโครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องเหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนชั่วโมง เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ กระบวนทัศน์ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการปฏิบัติหน้าที่จริง

และส่งเสริมให้ผู้เข้ารับฝึกการอบรมมีคุณลักษณะ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นข้าราชการตำรวจ สัญญาบัตร

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุด คือ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านประสิทธิภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับน้อยที่สุด คือ ด้านอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ มีผลการศึกษาโดยสรุปดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.33 ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ กระบวนการทัศนและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเหมาะสมเฉพาะสายต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร เพื่อพัฒนาผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีคุณลักษณะ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นข้าราชการตำรวจสัญญาบัตรที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความสำนึกในหน้าที่ และค่านิยมที่พึงประสงค์ อันจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา. เพื่อเสริมสร้างสุขภาพกายและจิตใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวมทั้งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ตระหนักถึงการดูแลสุขภาพร่างกาย และจิตใจของตนเอง

2. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 อาจารย์มีความรู้ ความสามารถในการสอน การถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ได้แก่ ความรู้ความสามารถกว้างขวาง แม่นยำ ทันสมัยเกี่ยวกับรายวิชาที่ทำการเรียนการสอน การสอนเต็มเวลาครบถ้วนตามหลักสูตร และมีการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างผู้เข้ารับการอบรม และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในรายวิชาที่ทำการเรียนการสอน ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้เข้ารับฝึกอบรมทั้งในและนอกเวลาเรียนอย่างเต็มที่ และกระตุ้นให้ผู้เข้ารับฝึกการอบรมใฝ่ความรู้อยู่เสมอ

3. ด้านประสิทธิภาพของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีสุขภาพกายและจิตใจแข็งแรงเพิ่มขึ้น มีความรู้ ความสามารถ และกระบวนการทัศนในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น มีความสำนึกในหน้าที่และค่านิยมที่พึงประสงค์ อันจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา มีคุณลักษณะ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นข้าราชการตำรวจสัญญาบัตร และมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ เพิ่มขึ้นในอาชีพการเป็นข้าราชการตำรวจ

ส่วนในด้านที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ คือ ด้านอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนคือ อุปกรณ์หรือสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรรวมไปถึงการใช้ห้องสมุด ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีความทันสมัย และน่าสนใจ มีตำราและเอกสารประกอบการเรียนการสอน และมีความทันสมัยเหมาะสมสอดคล้องกับจุดหมายรายวิชา ห้องสมุดมีเอกสาร และตำราเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า และอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 และผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมการดำเนินงานหลักสูตร กตต. ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากท้ายแบบสอบถาม ดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ควรมีการดำเนินการตามวัตถุประสงค์อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องด้วยการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. มีคณะกรรมการจัดการหลักสูตร ผู้อำนวยการสถานฝึกอบรม และ

ผู้อำนวยการหลักสูตร ในส่วนของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษามีอำนาจในการออกคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ข้าราชการตำรวจ เป็นคณะผู้รับผิดชอบประจำหลักสูตร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหลักสูตร รองผู้อำนวยการหลักสูตร ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตร เลขานุการหลักสูตร และเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร ในส่วนของผู้ผู้อำนวยการหลักสูตร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ประกอบการฝึกอบรมมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารการฝึกอบรม ควบคุมกำกับดูแล พิจารณา ปฏิบัติ หรือ สั่งการ เกี่ยวกับการดำเนินการฝึกอบรมให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งการปกครองบังคับบัญชา ว่ากล่าวตักเตือน และแนะนำเกี่ยวกับการฝึกอบรม การเรียน การลา การวัดผลด้านกิจกรรม บุคลิกภาพ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนคณะผู้รับผิดชอบประจำหลักสูตรที่ได้รับมอบหมาย มีการประชุมในการดำเนินการต่าง ๆ ไม่บ่อยครั้ง ทำให้การดำเนินการในบางครั้งขาดการประสานงาน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่ราบรื่นต่อเนื่อง

2. ด้านโครงสร้างหลักสูตร ควรเพิ่มภาควิชาทั่วไป และเน้นภาควิชาเฉพาะให้มากกว่าภาควิชาการฝึก ด้วยผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่อยู่ในสายงานป้องกันปราบปราม ประสบการณ์ในการทำงานมีมาก และเข้ารับการฝึกด้านภาควิชาการฝึกเป็นประจำ ควรเพิ่มวิชาเฉพาะ เช่น วิชาด้านกฎหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติงาน และในภาควิชาทั่วไปมีรายวิชาที่ใกล้เคียงกัน ซ้ำซ้อนในการเรียนการสอน ควรนำมาบูรณาการ หรือจัดรายวิชาเป็นวิชาเดียวกัน ส่วนในภาควิชาการฝึกควรเน้นการฝึกยิงปืนให้มากกว่านี้ จะได้นำไปใช้การปฏิบัติหน้าที่

3. ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการเน้นเนื้อหาวิชาที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และเหมาะสมกับสายงานที่ปฏิบัติ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสายงานป้องกันปราบปราม มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เพิ่มเติมในด้านการปฏิบัติหน้าที่จริง เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะการณ์โลกยุคปัจจุบัน ที่มีความหลากหลายสถานการณ์ในการปฏิบัติงานจริง สิ่งที่จะต้องเรียนรู้และนำไปใช้ จึงมีความสำคัญมากในการบรรจุรายวิชา และมีเนื้อหาวิชาที่ตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม บางรายวิชาที่มีจำนวนชั่วโมงน้อยเกินไป และความเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับควรบุคลิกภาพของผู้เข้ารับการอบรมให้มากขึ้น เพราะการฝึกอบรมในครั้งนี้ได้รับชั้นยศสัญญาบัตรเป็นร้อยตำรวจตรี บุคลิกภาพจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่จะทำให้เกิดความน่าเชื่อในการปฏิบัติหน้าที่

4. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ต้องการให้อาจารย์เน้นภาคปฏิบัติ และใช้ประสบการณ์จริงมาทำการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ควรเน้นไปในเรื่องการแก้ไขปัญหา หรือสร้างโครงงานให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นในแก้ไขปัญหาในรายวิชา และค้นคว้าด้วยตนเอง และนำไปดูการปฏิบัติงานจริงเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้มากขึ้น

5. ด้านคุณลักษณะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นจำนวนมาก ต้องกำชับผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีระเบียบวินัย ให้เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ จะได้นำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอน และการฝึก ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ การคัดสรรผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรมีความพร้อมทั้งสุขภาพร่างกาย และจิตใจที่แข็งแกร่ง บางท่านไม่มีความพร้อมในการมาฝึกอบรมตามหลักสูตร ด้วยหน้าที่การทำงานไม่ได้ขาดจากหน้าที่เดิมด้วยผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้นมีจำนวนไม่เพียงพอ ภารกิจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ต้องรับผิดชอบมีจำนวนมากในบางคน ทำให้ไม่สะดวกในการมาฝึกอบรม และขาดการตั้งใจในการเรียนการสอนเมื่อมาอยู่ในการฝึกอบรม

6. ด้านอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน ขาดเอกสารประกอบการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ควรจัดงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่

53 ปีขึ้นไป การเรียนการสอนในบางรายวิชามีเนื้อหาวิชาที่ควรจะต้องจดจำและนำไปปฏิบัติ การมีเอกสารประกอบการสอนผู้เข้ารับการฝึกอบรม จะนำไปทบทวน และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มพูนความรู้

7. ด้านอาคารสถานที่ สถานที่พักสปรกโดยเฉพาะห้องน้ำ และโรงนอนแออัดอากาศถ่ายเทไม่ได้ สะดวก ทำให้ได้รับเชื้อไข้หวัดจากผู้ป่วย มีจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อห้องมากเกินไป ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่สามารถได้แสดงความคิดเห็น และนำเสนอแลกเปลี่ยนประสบการณ์ได้อย่างเต็มที่ โรงอาหารอยู่ไกลจากที่บรรยาย เสียเวลาในการเดินทางไปกลับในช่วงอาหารกลางวัน ทำให้ไม่สามารถใช้เวลาว่างในการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด

8. ด้านกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ให้มากกว่านี้ ในต้องละพื้นที่ในการปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน สถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสบการณ์ที่หลากหลายไม่ได้แค่เพียงอยู่ในตำราวิชาการอย่างเดียว การแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้มากกว่าเดิม การนำผู้สอนที่มีประสบการณ์จริงมาปรับประยุกต์ใช้ให้เข้ากับรายวิชา ได้คุณภาพในการเรียนรู้มากกว่า ควรจัดผู้ที่มีความรู้จากประสบการณ์จริงในบางรายวิชาจากภายนอกมาให้ความรู้

9. ด้านการวัดและการประเมินผล การดำเนินการในการพิจารณาตัดสินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายรายวิชา สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลรายวิชาอย่างเหมาะสม และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีความยุติธรรม ไม่มีการลอกข้อสอบ การดำเนินการสอบต้องเป็นไปอย่างเข้มแข็ง และต้องเป็นข้อสอบจากส่วนกลาง

10. ด้านการบริหารหลักสูตร มีระยะเวลาในการฝึกอบรมนานเกินไป ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่พร้อมที่จะเข้ารับการฝึก เช่น ขาดงบประมาณที่มาฝึกอบรม สุขภาพร่างกายไม่พร้อม มีภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่ซ้ำซ้อนเพราะขาดผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน และมีเนื้อหาวิชาที่ซ้ำซ้อน มีชั่วโมงการเรียนการสอนในช่วงแรกของการฝึกอบรมมาก แต่ในช่วงหลังของการฝึกอบรมมีเวลาว่าง จึงสามารถที่จะลดเวลาในการฝึกอบรมให้มีระยะเวลาการฝึกน้อยกว่า 12 สัปดาห์

11. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น อาหารไม่มีคุณภาพ และน้ำดื่มไม่เพียงพอ ควรปรับอาหารให้เหมาะสมกับวัย และเพิ่มอาหารว่างที่เป็นประโยชน์ เพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับการลีลาศ การเข้าสังคม และการพูดในที่ชุมชน และควรให้ผู้ป่วยไข้หวัดได้ลาพักผ่อน ให้แพทย์มาตรวจสุขภาพผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ

สรุปผล

ผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผล ดังนี้

การศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร กตต. ในภาพรวม เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุดคือ ปัจจัยผลผลิต อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ปัจจัยบริบท อยู่ในระดับมาก และปัจจัยกระบวนการ อยู่ในระดับ

มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรภัทร เพ็ชรมงคล⁴ ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรวิชาวิทยาการทหาร ด้วยการใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบซีพีพี ของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam) ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรวิชาวิทยาการทหาร ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบทบาทของกองทัพไทยให้มีความทันสมัย และรองรับต่อสถานการณ์โลกในอนาคต ผลการศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน การประเมินปัจจัย ด้านสภาวะแวดล้อม โดยรวมมีคุณภาพ ความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากและมากที่สุดตามลำดับ ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมมีคุณภาพ ความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ โดยรวมมีคุณภาพ ความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุดและมากที่สุดตามลำดับ และด้านผลผลิต โดยรวมมีคุณภาพ ความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการพัฒนาหลักสูตรวิชาวิทยาการทหาร 1) เนื้อหาควรเปลี่ยนจากเรียนยุทธศาสตร์เพื่อเข้าหากองทัพ เป็นการเรียนจากกองทัพและให้กองทัพนำเข้าหายุทธศาสตร์และความมั่นคง และเพิ่มชั่วโมงของเหล่าทัพจากเดิมเหล่าทัพละ 3 ชั่วโมง เป็นเหล่าทัพละ 6 ชั่วโมง 2) ส่งเสริมงบประมาณในการนำนิสิตนักศึกษาไปดูงาน การจัดทำตำราและเว็บไซต์ หรือแม้แต่การให้เครื่องหมายประดับสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาวิทยาการทหาร 3) สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ควรคัดเลือกอาจารย์เองควรขึ้นทะเบียนอาจารย์ที่มีความสามารถในการสอนผ่านเกณฑ์และเชิญเป็นรายบุคคล 4) ควรขยายผลหลักสูตรวิชาวิทยาการทหารโดยเปิดสอนเป็นวิชาโท 5) สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อให้มหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้มีส่วนร่วมเข้าร่วมในโครงการนี้ เพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุด คือ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านประสิทธิภาพของผู้เข้ารับการศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรพรรณ ประยงค์หอม⁵ ได้ทำการศึกษาวิจัยการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป คณะบริหารศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2542) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP เป็นกรอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา สื่อการเรียนการสอน และอาคารสถานที่ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และการบริหารหลักสูตร ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิต และคุณลักษณะด้านวิชาชีพของบัณฑิต จากการศึกษาวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาวิชาของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิต คุณลักษณะวิชาชีพของบัณฑิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ฅรณัญญา มีชัย

⁴ จิรภัทร เพ็ชรมงคล. การประเมินหลักสูตรวิชาวิทยาการทหาร. การค้นคว้าอิสระ. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา. 2555.

⁵ อรรพรรณ ประยงค์หอม. ได้ทำการศึกษาวิจัยการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป คณะบริหารศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2542) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 2554.

และพิชัย เสงี่ยมจิตต์⁶ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชา
สาธารณสุขศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548 ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้รูปแบบประเมิน แบบ CIPP Model เป็นกรอบในการประเมิน
4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า
1) ด้านบริบท อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมใน
ระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นเห็นว่า
โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา เนื้อหาในหลักสูตร และนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การ
ประเมิน ส่วนอาจารย์ และวัสดุการศึกษา ตำรา อาคาร และสถานที่เรียน อาจารย์มีความเห็นในเรื่องดังกล่าว
ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่ในส่วนของนักศึกษา และบัณฑิตมีความเห็นในเรื่องเดียวกัน
ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3) ด้านกระบวนการ อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นเห็นว่า
การจัดการเรียนการสอน ฝึกงานการนิเทศติดตามการฝึกงานภาคสนาม การวัดและประเมินผล มีความ
เหมาะสมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนการบริหารหลักสูตร นักศึกษามีความเห็นว่ามีความ
เหมาะสมในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่อาจารย์และบัณฑิตมีความเห็นในเรื่องเดียวกันใน
ระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 4) ด้านผลผลิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตใน
ด้านวิชาการด้านวิชาชีพ และด้านทักษะการทำงาน มีความเหมาะสมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 5)
อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นเห็นว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการมีความ
เหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ ส่วนด้านผลผลิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตในด้าน
วิชาการด้านวิชาชีพ และด้านทักษะการทำงานมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ กัณนิการ์ จันทรโกเมศ⁷ ได้
ทำการศึกษาการศึกษาและการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ.
2546) ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ
และเชิงปริมาณ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้าน
ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านบริบท พบว่า หลักการ จุดหมาย
ของหลักสูตรแต่ละข้อสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมสังคมปัจจุบันและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติพุทธศักราช 2542 และโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตรตรงตามความต้องการของสถาน
ประกอบการ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า สัดส่วนผู้สอนต่อผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดไว้ไม่
สอดคล้องกับสภาพจริงครูผู้สอนสาขาวิชาศิลปกรรมมีคุณวุฒิเหมาะสมตรงตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด
นักเรียนมีความรู้ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สอดคล้องกับหลักการจุดหมายของหลักสูตร สื่อการ
เรียนการสอน วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ มีความพร้อมและพอเพียงต่อการใช้งาน 3) ด้านกระบวนการ
พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และการบริหารหลักสูตรสอดคล้องกับ
หลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ
เจตคติ และความสามารถด้านศิลปกรรมตรงกับความต้องการของผู้เรียน การนิเทศการสอน มีความเหมาะสม

⁶ ณัฐญา มีชัย และพิชัย เสงี่ยมจิตต์, การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชาสาธารณสุข
ศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548 ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์, ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 2554.

⁷ กัณนิการ์ จันทรโกเมศ, การศึกษาและการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
(ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย. วิทยานิพนธ์, ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2554.

4) ต้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ ทักษะ และเจตคติอยู่ในระดับมากตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการดำเนินงานหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 และเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักสูตร กตต. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 5 ผู้ทำวิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรทำความเข้าใจกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร กตต. เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. ปรับลดจำนวนชั่วโมงภาควิชาทั่วไป และภาควิชาการฝึก
3. ปรับจำนวนชั่วโมงในรายวิชาภาควิชาทั่วไปให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
4. เพิ่มพูนความรู้ให้กับอาจารย์โดยใช้การเรียนการสอนแบบ PBL (Problem based Learning หรือ Project Based Learning) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. เสริมสร้างวินัยผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติในการฝึกอบรมตามหลักสูตร กตต.
6. จัดสรรงบประมาณได้การจัดทำตำราและเอกสารประกอบการเรียนการสอน และมีความทันสมัยเหมาะสมสอดคล้องกับจุดหมายรายวิชา
7. ปรับปรุงโรงอาหารมีความสะอาด เหมาะสม เพียงพอ และอาหารมีคุณภาพ
8. ปรับปรุงเนื้อหาวิชาไปใช้ได้ในการปฏิบัติหน้าที่จริงอย่างเหมาะสม
9. พัฒนาการวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และเป็นไปอย่างมีระบบ
10. ปรับระยะเวลาการฝึกอบรมตามหลักสูตรให้มีความเหมาะสม
11. ปรับหลักสูตรเข้าให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถ และกระบวนทัศน์ในการปฏิบัติงานในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กัณณิการ์ จันทรโกเมศ. การศึกษาและการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา สุโขทัย. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. 2554.
- จิรภัทร เพ็ชรมงคล. การประเมินหลักสูตรวิชาวิทยาการทหาร. การค้นคว้าอิสระ. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา. 2555.
- ณัฐญา มีชัย และพิชัย เสี่ยมจิตต์. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548 ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 2554.
- สังัด อูรทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: วงเดือนการพิมพ์. 2528.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. ปฏิรูปปฏิรูปการศึกษา แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี. 2545.
- สุนีย์ ภูพันธ์. แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่: The Knowledge Center. 2546.

อรรวรรณ ประยงค์หอม. ได้ทำการศึกษาวิจัยการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการ
จัดการทั่วไป คณะบริหารศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2542) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 2554.